

майже в 2,0...2,5 раза економніше за однакових показників кошторисної вартості будівництва одного кв. м загальної площі.

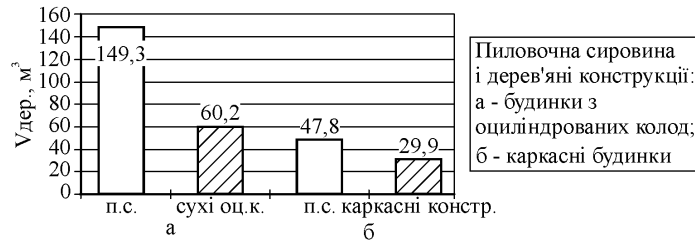

Рис. 5. Витрати пиловочної сировини і дерев'яних конструкційних елементів на: а – будинки з оциліндрованих колод; б – каркасні будинки

Література

1. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.07.2006 р., № 1001 // Офіційний вісник України : укр. інформ. бюлетень. – 2006. – № 30. – С. 213-216.
2. Горбачова Л.Н. Визначення основних характеристик стінових елементів дерев'яного зрубу / Л.Н. Горбачова, В.М. Максимів, І.М. Стефанишин // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2007. – Вип. 17.4. – С. 95-100.
3. ДБН В.2.2-15-2005 Будинки і споруди. Житлові будинки. Основні положення.
4. ДБН В.2.6-31:2006 Конструкції будинків і споруд. Теплова ізоляція будівель.
5. Prefabricated Timber Wall Frames. [Electronic resource]. – Mode of access <http://www.prefabtech.com.au>

Горбачова Л.Н., Куцык А.С., Хмарык Л.В. Повышение эффективности использования пиловочного сырья в деревянном домостроении

Исследован вопрос рационального использования пиловочных бревен в производстве домов из массивной древесины. В себестоимости малоэтажных деревянных домов удельный вес пиловочного сырья составляет около 65 %, поэтому снижение расходов пиловочника при производстве данной продукции является актуальным вопросом.

Ключевые слова: пиловочное сырье, пилопродукция, деревянные конструктивные элементы, оцилиндрованное бревно, деревянные дома, каркасно-панельные дома.

Horbachova L.N., Kutsyk A.S., Hmaryk L.V. Efficiency Increasing of raw material using in wooden house-building

We study the problem of rational use sawlogs in the production of log houses from solid wood. At the cost of low-rise wooden houses sawlogs is about 65 %, so the cost savings of the wood of the bundled products is a pressing issue.

Keywords: sawlogs, sawn, wood building materials, elements of constructions, round logs, wooden houses, frame-panel houses.

УДК 658.7 Доц. Т.Є. Маселко, канд. фіз.-мат. наук – НЛТУ України, м. Львів

ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ ТА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ ЛОГІСТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ДЕРЕВООБРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Проаналізовано обсяги виробництва виробів із деревини підприємств Львівської області. Обґрунтовано необхідність впровадження логістичного управління підприємств в умовах ринкової економіки, виявлено фактори впливу на рівень логістичного менеджменту. Окреслено проблеми щодо сучасного стану та перспективи розвитку логістичного менеджменту на деревообробних підприємствах.

Ключові слова: логістика, менеджмент, обсяги виробництва, конкурентоспроможність.

Актуальність впровадження логістичного менеджменту в практику діяльності підприємств зумовлена вимогами ринкової економіки. Однак на відміну від промислово розвинутих країн, де логістика є ключовим елементом конкурентної ринкової стратегії підприємства, в Україні логістичний менеджмент у своїй діяльності переважно використовують підприємства з іноземними інвестиціями. У разі участі іноземного партнера як стратегічного інвестора такі підприємства функціонують, здебільшого, на засадах логістичного управління. Це створює реальні передумови поетапної інтеграції учасників логістичного ланцюга від первинного джерела ресурсів до кінцевого споживача. Водночас виробничий процес досить істотно реагує на помилки логістики, адже коли необхідні матеріальні та супутні їм потоки не будуть вчасно і повністю отримані, то найкращі виробничі системи не зможуть ефективно функціонувати. Логістичний менеджмент на сучасному етапі розглядають як ключову первинну діяльність із забезпечення конкурентних переваг.

Теоретичні та прикладні аспекти логістичного менеджменту знайшли відображення в роботах С. Крикавського, В. Козловського, Е. Козловської, М. Саврукова, Л. Мирогіна, О. Некрасова, Д. Бауерсокса, Д. Клосса, М. Кристофера, Д. Уотерса та інших вчених. Так, Є. Крикавський визначає логістичний менеджмент як менеджмент у логістичних системах на засадах теорії логістики [1].

Очевидно, що шлях від обґрунтування необхідності логістичного управління до його реального втілення супроводжуватиметься певними витратами на створення необхідних умов, певними організаційними змінами. Однак це дасть корисні результати: зниження сукупних витрат, прискорення обігу капіталу та збільшення його рентабельності, підвищення рівня обслуговування клієнта, підвищення конкурентоспроможності та забезпечення зростання економічного потенціалу підприємства. Логістичне управління на стадії обґрунтування управлінських рішень істотно залежить від наявності специфічних інструментів формалізації та прийняття логістичних рішень, серед яких є оптимізаційні методи, методи дослідження кількісно-вартісних та імовірнісних характеристик, бенчмаркінг.

Класична модель виробничого менеджменту ґрунтується на тривалих виробничих циклах з нечастими змінами структури виробництва чи переналадження виробничої лінії. На противагу цьому – короткий виробничий цикл та малі партії – це вищі витрати виробництва, але менші витрати капіталу в запасах. У цьому власне і полягає конфлікт виробничих і логістичних витрат – витрат запасів. Тому на підприємствах деревообробної галузі просліджується тенденція зробити виробничий цикл максимально коротким за мінімальних витрат часу і сировини.

Проаналізувавши виробництво виробів з деревини (крім меблів) у Львівській області (рис. 1), варто зазначити, що у зв'язку із фінансово-економічною кризою обсяги реалізованої продукції деревообробних підприємств зменшилися у 2009 р. на 18,9 %, а у 2010 р. – на 5 % порівняно з 2008 р. Однак у 2010 р. негативну тенденцію до зниження обсягів реалізованої продукції було зупинено, і у 2011 р. обсяги зросли на 6,7 % порівняно з 2008 р.

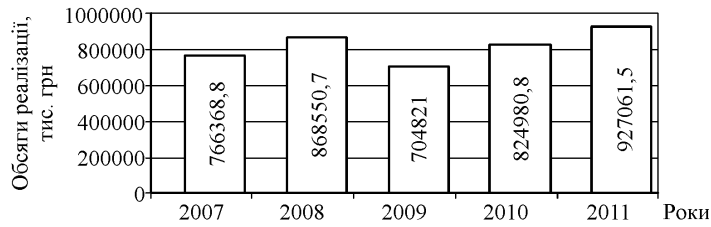

Рис. 1. Оброблення деревини та виробництво виробів з деревини (крім меблів) у Львівській області

Що стосується виробництва меблів у Львівській області (рис. 2), то тут простежується та сама тенденція: спад виробництва меблевої продукції у 2009 р. на 34 %, у 2010 р. – на 15,1 % порівняно з 2008 р., та зростання виробництва меблів у 2011 р. на 36,8 % порівняно з 2008 р. [7].

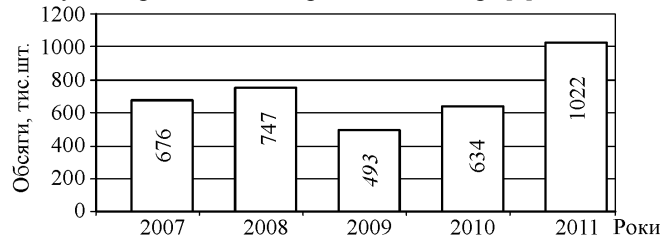

Рис. 2. Виробництво меблів у Львівській області

Як бачимо, темпи зростання обсягів виробництва перевищують темпи зростання обсягів реалізації. Це свідчить про те, що задача реалізації виготовленої продукції виходить на перше місце. Непередбачуваність ринкового попиту робить невигідним створення і утримання великих запасів. Однією з важливих функцій логістики є організація забезпечення товарами споживачів, причому забезпечення точно в термін, за вигідними цінами за мінімальних логістичних витрат. У зв'язку з цим доцільно дослідити рівень логістичного менеджменту на деревообробних підприємствах.

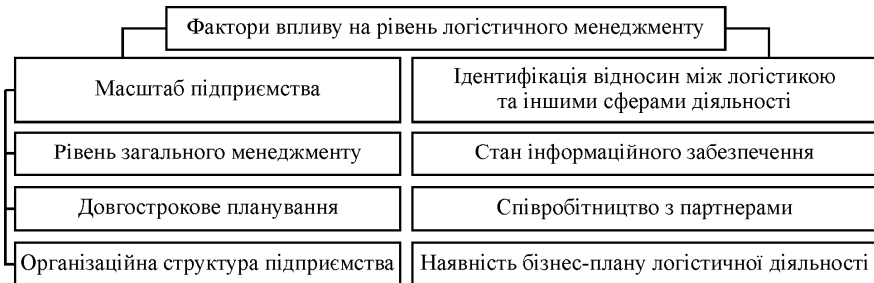

Рис. 3. Фактори, які впливають на рівень логістичного менеджменту

Пропоную, насамперед, виділити такі фактори, які впливають на рівень логістичного менеджменту (рис. 3). На сучасному етапі розвитку економіки України на малих підприємствах, зазвичай, логістичний менеджмент не впроваджується. На середніх та особливо на великих підприємствах спостері-

гається фрагментарне впровадження логістичних заходів, наприклад введення посади логіста або, як завдання на перспективу, створення функціонального відділу логістики.

Так, у сферу діяльності такого відділу має входити: постачання сировини та матеріалів, транспортування, складування, управління запасами, інформаційне забезпечення, обслуговування споживачів. Логістичний менеджмент і загальний менеджмент знаходяться у співвідношенні частини і цілого. Становлення та розвиток логістичного менеджменту є можливим тільки в межах високорозвинутого загального менеджменту. Упровадження логістичної концепції у діяльність приведе до певної зміни організаційної структури підприємства, а саме до переорієнтації діяльності функціональних відділів, функціональних менеджерів у напрямку інтеграції зусиль. Метою цих зусиль, метою стратегічних рішень підприємства є зниження загальних витрат і підвищення рівня обслуговування клієнта завдяки: мінімізації змінних витрат, пов'язаних з переміщенням і складуванням товарів, скороченню циклу обігу капіталу, інвестованого в запаси, зростанню доходів від підвищення рівня обслуговування клієнта порівняно із менш інтенсивним зростанням логістичних витрат. Створення відділу логістики дасть змогу поєднати в єдину систему задачі логістичного управління внутрішніми бізнес-процесами підприємства з бізнес-процесами партнерів, адже в основі успішного виробництва продукції (за інших рівних умов) лежать партнерські відносини між підприємцем та кредиторами і постачальниками.

Важливим фактором впливу на рівень логістичного менеджменту є стан інформаційного забезпечення, оскільки від ступеня наповнення інформаційної системи, якості і своєчасності інформації залежить ефективність системи управління загалом.

Таким чином, необхідність впровадження логістичного менеджменту на деревообробних підприємствах пов'язана, передусім, з обсягами та інтенсивністю матеріальних і супутніх з ними потоків. Однак у сучасних умовах логістичне управління дасть змогу сформуванню конкурентні переваги, підвищити прибутковість капіталу та забезпечити зростання економічного потенціалу підприємств.

Література

1. Крикавський С. Логістика. Основи теорії : підручник / С. Крикавський. – Львів : Вид-во НУ "Львівська політехніка", 2004. – 416 с.
2. Козловский В.А. Логистический менеджмент : учебн. пособ. / В.А. Козловский, Э.А. Козловская, Н.Т. Савруков. – Изд. 2-ое, [перераб. и доп.]. – СПб. : Изд-во "Лань", 2002. – 272 с.
3. Миротин Л.Б. Логистика интегрированных цепочек поставок : учебник / Л.Б. Миротин, А.Г. Некрасов. – М. : Изд-во "Экзамен", 2003. – 256 с.
4. Бауэрсокс Доналд Дж. Логистика: интегрированная цепь поставок : пер. с англ. / Доналд Дж. Бауэрсокс, Дейвид Дж. Клосс. – М. : ЗАО "Олимп-Бизнес", 2001. – 640 с.
5. Уотерс Д. Логистика. Управление цепью поставок : пер. с англ. / Д. Уотерс. – М. : Изд-во ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 503 с.
6. Офіційний сайт Головного управління статистики у Львівській області. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.lv.ukrstat.gov.ua/>.

Маселко Т.Е. Исследование состояния и перспектив развития логистического менеджмента на деревообрабатывающих предприятиях

Проанализированы объемы производства изделий из древесины предприятий Львовской области. Обоснована необходимость внедрения логистического управления предприятий в условиях рыночной экономики, указаны факторы влияния на уровень логистического менеджмента. Обозначены проблемы, касающиеся современного состояния и перспектив развития логистического менеджмента на деревообрабатывающих предприятиях.

Ключевые слова: логистика, менеджмент, объемы производства, конкурентоспособность.

Maselko T.Ye. The research of logistics management level and development perspectives at woodworking enterprises

The wood products production level of enterprises in Lviv region was analyzed. The necessity implementation of logistic management in a market economy and factors of influence on the level of logistic management were found. The research outlines the problems on the current situation and development perspectives of logistic management for woodworking enterprises.

Keywords: logistics, management, production level, competitiveness.

УДК 338:658 Доц. О.Ю. Ємельянов, канд. екон. наук; асист. Т.О. Петрушка; ст. викл. А.Л. Висоцький – НУ "Львівська політехніка"

ДІАГНОСТИКА РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ЧИННИКА ФОРМУВАННЯ ВИРОБНИЧО-ЗБУТОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ

Встановлено складові системи діагностики ресурсного забезпечення господарської діяльності підприємства. Визначено сутність діагностики ресурсного забезпечення підприємства та виокремлено її види залежно від цілей її проведення. Розроблено метод діагностики ефективності ресурсного забезпечення діяльності підприємства, використання якого дає змогу встановити резерви зростання виробничо-збутового потенціалу суб'єкта господарювання.

Ключові слова: підприємство, діяльність, діагностика, система, ресурсне забезпечення, виробничо-збутовий потенціал, критерій, ефективність.

Постановка проблеми дослідження. Розроблення виробничої програми підприємства повинно спиратися на результати оцінювання його виробничо-збутового потенціалу, під яким треба розуміти здатність суб'єкта господарювання виготовляти та реалізовувати певний обсяг та асортимент продукції, за яких забезпечується максимальний рівень ефективності господарської діяльності підприємства. Під час здійснення такого оцінювання необхідно враховувати усі основні чинники, які чинять вплив на формування виробничо-збутових можливостей суб'єкта господарювання. До цих факторів належать як зовнішні, зокрема кон'юнктура ринків збуту, так і внутрішні чинники, серед яких важливе місце має наявність у підприємства відповідних каналів та засобів стимулювання збуту продукції. Проте головним внутрішнім чинником формування виробничо-збутового потенціалу підприємства є обсяги ресурсів, зокрема трудових і технічних, що перебувають у його розпорядженні. У зв'язку з цим під час оцінювання виробничо-збутових можливостей

підприємства важливо проаналізувати наявне ресурсне забезпечення його господарської діяльності.

Варто зазначити, що рівень виробничо-збутового потенціалу підприємств залежить не лише від фізичних обсягів його наявних ресурсів, але й від дотримання необхідних пропорцій між ними та від споживчих властивостей, що є притаманними цим ресурсам. Тому обґрунтоване встановлення розміру виробничо-збутового потенціалу підприємств потребує визначення основних параметрів наявних у них ресурсів та оцінювання того, наскільки високими є значення цих параметрів, що основною метою діагностики ресурсного забезпечення діяльності господарюючих суб'єктів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання розроблення методів оцінювання та діагностики економічного потенціалу підприємств, зокрема їх виробничо-збутових можливостей, на теперішній час знаходиться у центрі уваги багатьох науковців [1, с. 9-34; 2, с. 72-75; 3, с. 14-19 та ін.]. Стосовно виробничо-збутового потенціалу підприємства, то більшість науковців, зокрема автори робіт [4, 5, 6 та ін.], розглядає його як характеристику можливостей підприємства щодо виготовлення та збуту ним певного обсягу продукції за певний проміжок часу. Разом з тим, на цей час не існує єдиного загально визнаного підходу до оцінювання рівня цього потенціалу. Це зумовлено тим, що на розмір економічного потенціалу підприємства, зокрема на його виробничо-збутові можливості, впливає значна кількість різноманітних чинників, що змінюються у часі; при цьому частина цих чинників є зовнішніми відносно даного підприємства. За таких умов діагностика ресурсного забезпечення підприємства може важливою складовою процесу оцінювання рівня його виробничо-збутового потенціалу.

Треба також зазначити, що у сучасній літературі не існує загально визнаного способу тлумачення терміна "економічна діагностика підприємства". Так, у роботі [7, с. 8] як економічну діагностику підприємства розуміють оцінювання економічних показників його роботи на основі вивчення окремих результатів, неповної інформації з метою виявлення можливих перспектив його розвитку і наслідків ухвалення поточних управлінських рішень. Більш детальне визначення поняття "діагностика підприємства" подано у [8, с. 11], де під ним пропонують розуміти цільове оцінювання та ідентифікування стану підприємства, тенденцій і перспектив його розвитку на основі бізнес-індикаторів з метою формування структурованої інформаційної бази для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, спрямованих на усунення проблемних моментів та слабких сторін організації.

Проте, існуючі у сучасній літературі підходи до визначення сутності та здійснення процедури діагностики підприємства, зокрема – його ресурсного забезпечення, потребують подальшого розвитку. Такий розвиток повинен передбачати можливість якісної градації показників ефективності функціонування підприємства та враховувати той факт, що не усі показники, які характеризують результативність використання ресурсів підприємства, безпосередньо піддаються такій градації.

Постановка завдання. Метою цієї статті є розроблення методичних засад ресурсного забезпечення як чинника формування виробничо-збутового